

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovencea“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: Uredniku „DOMOLJUBA“ Ljubljana Trnovo; naročnina in inserati pa opravištvu v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 17.

V Ljubljani, 5. septembra 1889.

Letnik II.

Kaj je novega po svetu?

Kakor vsako leto, tako so tudi letos dné 18. avgusta slovesno praznovali po vseh deželah zvesti avstrijski narodi rojstni dan presvetlega našega cesarja, povsod so se, kakor velja navada, darovale v ta namen slovesne sv. maše. Žal, da brezvestni sovražniki Slovencev ne opusté tudi takih prilik, da ne bi polen metali pod noge Slovencem in njih zastopnikom. Tako so judovski nemški listi zagnali krik, da ta dan ni visela nobena zastava na deželnem dvorcu, kjer ima svoje stanovanje deželni glavlar kranjski; vpili so: Poglejte, kako malo marajo Slovenci za cesarja, še zastave niso razobesili na deželni hiši. Sevéda so zatajili, da niso ta dan zastav še nikoli razobešali na tej hiši, tudi takrat ne, ko so nemčurji gospodarili na Kraujškem. Mi le toliko rečemo: Ako bo le razobešanje zastav merilo naše domovinske ljubezni do vladarja, potem bo slabo za cesarja, kajti kakor razobešene zastave raztrga prvi hudi vihar, tako tudi udanost do vladarja izgine pri prvi nevarnosti pri onih, ki je nimajo v srečo in jo zato kažejo le v zastavah. Zgodovina šeststoletna priča, kako Slovenec ljubi svojega od Boga mu danega gospodarja. — Sploh se v Avstriji godé stvari, ki kažejo, da je pri nas prav mnogo piškavega in gnjilega. Na Ogerskem so slovesno slavili največjega upornika avstrijskega, Košuta, ki je vodil Ogre v boj zoper svojega kralja leta 1848. In vendar judovski listi hvalijo to slovesnost in vlada sama nič ne stori zoper tako naravnost cesarstvu nasprotujočo slavnost, celo mašo so frančiškani v Budapeštu opravili za Košuta, ki pa ni katoliške vere. Sploh vidimo na Ogerskem, da služi vse, tudi cerkev vsemogočnemu maliku — obožavani veliki Madjariji; gorjé narodu, kjer so celó zastopniki cerkve poslušni služabniki narodnih strastij; ravno na Ogerskem se

v imenu narodnosti z nogami teptajo pravice katolikov, Slovakov, Nemcev, Rumuncev. Na Ogerskem se posebno očitno kaže, kam pripelje ljudstvo narodna slepa strast brez trdnih verskih načel. — Češkimi dijakom v Pragi je vlada razušila bralno akademično društvo, ker so prestopili pravila društvena. Poslali so namreč, slaveč francosko revolucijo, v Pariz pismo, kjer pravijo, da so vsi vneti za Francosko, da jo obožavajo in molijo, ker je ona razvila prva zastavo prostosti in jo tudi sedaj še vedno ponosno po koneu nosi. Kakošna je ta prostost, se razvidi iz tega-le najnovejšega dogodka: V mestu Tur-u je darovala neka dobrotnica 20.000 gold v ta namen, da bi se popravila glavna mestna cerkev, toda mestni očetje niso hoteli denarjev vsprejeti, češ, mi moramo pokazati, da nam ni nič mar ne za cerkev, ne za mašo. To je prostost na Francoskem in tako prostost mladočeški dijaki poveljujejo. Popolno prav je torej, da jim je vlada stopila na prste, kajti kdor slavi upor in brezverstvo, tak pokaže s tem tudi, kakošen je sam v svojih mislih in delih. — Večina poslancev dalmatinskih so izdali izjavo, kjer naznanjajo, da se hočejo stanovitno truditi, da se čim preje združi Dalmacija z rodno zemljo Hrvatsko. — Na Nemškem v Bohumu slavili so katoliki katoliški shod, kjer so se zopet pokazali vrle in odločne može. — Na Francoskem se pripravljajo za volitve v zbornico. Vlada z vso silo pritiska na volilce, seveda v imenu prostosti; skoro gotovo je, da se bo ohranila za zdaj še republikanska večina, če tudi manj številna. — Drugod po svetu ni posebnih novic; to je morebiti najbolj verjetno, da se vse države prav urno pripravljajo za vojsko in da zatrjujejo, kako med seboj živé v najlepšem miru.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Strela je ubila 13 let staro deklico v Mališevenci pri Trebnjem. Šla je deklica od doma čez travnik ter nesla v roki dežnik, v katerega je udarilo. Deklica je bila takoj mrtva, dežnikova palica na obeh koncih razbita in platno raztrgano. — V Blagovici je kolesar v sredi vasi z revolverjem obstrelil psa, ki je lajal; to je velika neprevidnost, ker so bili otroci in hiše z slamo krite blizu. — Pri občinski volitvi Podkrajem nad Vipavo je za župana izvoljen Jan. Sajovic. — V Kamniku je umrl zdravnik dr. Samec previden s sv. zakramenti. — V Žireh so kupili novo brizgalnico, da bodo tem varnejši pred ognjem; i zdaj potrebujejo še shrambe za njo in pa nočnega čuvaja. — Dne 20. avgusta je v Račici pri Vel. Laščah pogorelo sedmim gospodarjem vse poslopje in nekaj živine. Tudi je zgorela streha na cerkvi in zvonovi so se raztopili. — Na Godešiču pri Loki je bil zopet velik požar, skoro vse hiše, ki so bile obvarovane pri zadnjem požaru, so sedaj vpepeljene. — V Moravčah so imeli lepe slovesnosti, ko so blagoslovili nov prelep kip M. B. in ko je pozneje praznoval novo mašo naš domačin č. g. V. Vidergar. Na mnoga leta! — Dne 21. m. m. je tovorni vlak finančnega nadstražnika v pokoji A. Plehajno na tiru med Savo in Zagorjem tako sunil, da je moral umreti čez dve uri. Ne hoditi torej po železniških nasipih, posebno po noči ne! — V Vipavi bodo dne 8. septembra praznovali 25letnico odkar

obstoji tamošnja čitalnica. — Na Robu praznujejo letos 100letnico odkar je ondi ustanovljena fara; v ta namen so farani cerkev lepo prenovili od zunaj in znotraj. — V Šent Petru na Notranjskem je 22. avgusta utonil 16letni natakar Al. Valenčič.

Iz Mengiša. 24. avgusta. Pred nekaj časom so se kaj živahno delale prve priprave za novo železnico iz Ljubljane v Kamnik — a sedaj je zopet vse mirno — eni trdijo, da je nekako vsa tista nit, ki bo pokazala pot novi železnici bolj slaba in se je bati, da se ne utrga. Pa tudi druge reči se čujejo, o katerih naj pa molčim. Nam kmetom ni prav mnogo na bodoči železnici — ako bo kedaj — dobro — ako ne, pa tudi, poganjali se ne bomo zanjo — vsaj tega še drugi ne storijo, kojim lahko mnogo koristi bodoča železnica. Naš trg je lep in obširen, vendar ga ni človeka, ki bi bil kaj obljubil za nakup akcij od te železnice in to je tudi krivo, da ne bomo imeli v Mengišu postaje, temveč bode med Jaršami in Mengišem, in to je ravno žalostno za prihodnost našega kraja.

Z Brezlj. (Nova cerkev.) Pač bo redek bralec „Domoljubov“, ki bi ne bil še nikdar sam na naši božji poti pri „Mariji Pomagaj“. Kdor si bil tukaj ob poletnem času, o binkoštih ali med „šmarnimi mašami“, čutil si gotovo tudi sam veliko potrebo, da se postavi večje božje svetišče na tem milostipolnem mestu. In sedaj, hvala Bogu in Mariji Pomоčnici, se že zida cerkev, že raste iz tal in v tleh

Listek.

„Madonna della Sedia.“

V samotni, gozdni pustinji je živel pred mnogimi leti star, pobožen samotar. Mož je moral veliko prestati v svojem življenju; sreča mu ni bila mila, izgubil je imetje svoje in kar mu je bilo še stokrat dražje, izgubil je pred časom tudi svojo ženo in svoje drage otročiče; enega vendar mu ni iztrgal vihar življenja iz srca, ohranil je živo vero v Boga, ki vse modro vodi in vlada; njemu se je klanjal tudi v nesreči. Po izgubi svojih domačih ločil se je od sveta in je zaželel v samoti doživeti svoje stare dni. Toda ljudje, pri katerih je užival zaradi svojega poštenja izredno zaupanje, obiskovali so ga tudi v samoti ter ga v sili popraševali za svēt in pri njem v nesreči iskali tolažbe.

Vse stvari, vse ljudi je ljubilo samotarja blago srce, a čez vse drago mu je bilo dvoje. Večkrat je sam rekel: Tu v svoji samoti imam dvoje otrok,

eden govori, drugi je nēm (mutast). Prvi je bila Marica, mala hčerka viničarja, ki je bil sicer precej oddaljen, vendar najbližji sosed samotarjev: ta deklica se je z vso silo otročje ljubezni oklepala blagega starčka in tekala je dan za dnevom dolgo samotno pot od doma skozi gozd ter obiskavala svojega starega prijatelja v puščavi, da je z njim molila in igrala. Drugi pa je bil nēm, tako je imenoval visok, košat hrast, ki je rasel ob njegovi koči ter s svojimi vejami varoval njegovo hišico.

Vesel je bil puščavnik, ko je sedel z nedolžno Marico pod košatim hrastom, na katerega vejah so mu žvrgoleli ljubki ptiči, ki so si na visokem hrastu stavili svoja gnezda; v pozni jeseni svojega življenja gledal je poleg sebe in nad seboj veselo pomlad: nedolžno dete in žvrgoleče ptice, gradeče svoja gnezdica. Tedaj je vzmladelo tudi njegovo srce in govoril je sam seboj: zeleni vrli hrast, krepko se razvijaj; varoval te bodem in sekira se ne bo zaznala na tebi, dokler mene ne položē v grob; in ti, ljubo dete, pridi le še večkrat sēm, da se pod košatim hrastom unemava za ljubezen do Boga in do bližnjega.

letih upamo, da bo vse dodelano, če bodo le zado-
stovali denarni pomočki. Resnično je, kar je veleč. g.
spirituval iz ljubljanskega semenišča rekel na Velikega
Šmarna dan tu na prižnici: to cerkev zidata hval-
ležnost in upanje.

To spodbuja tudi velečastitega gospoda župnika,
da toliko bolj hiti z delom, in sicer po prvotnem
črtežu, zgotovljenem po graških in ljubljanskih stro-
kovnjakih.

Kapelica ostane tako, da se bode moglo iti ne
le okoli altarja Marijinega, ampak tudi okoli seda-
njega zidu, pa znotraj nove cerkve. Že zato bo mo-
rala biti cerkev sezidana v renesanskem slogu, pa
tudi spovednice se v taki ložje postavijo na primer-
nih prostorih, kakor n. pr. v gotski cerkvi. Sicer pa
za gotško cerkev tudi ni dovolj zemljišča na tem
kraju, sosedje ne prepusté dovolj prostora.

Kapelica dobi lepo kuplo, ravno nasproti njej
pa bo stal zvonik.

Vogelni kamen pridejo blagoslovit še letos sem
premil. knezoškof.

Iz kamniške okolice. 26. avgusta. Spravljen je
strneni pridelek pod streho v varno shrambo. — Ni
bila žetev taka, kakor je obetala s početka o pomladi,
toda veseli moramo biti in hvaliti dobrotno nebo
za to kar nam je dalo. Veliko kvare povzročil je
črv, tu in tam zadržavala je rast tudi suša — a kaj
vse to proti toči, ki se je nas ogibala vsaj deloma.
Ni se našlo žita mnogo, a vendar „nanašalo je“,
kakor pravimo pri nas, kadar se namlati z jednega
nasada več nego „mernik“. — Prijetna bila je letošnja

„ajdova setev“, vsaj je bilo vreme tedaj, jako ugodno
— lepo je zelenela ajda in krasno cveté sedaj naj
bi vendar srečno prišla k pridu poljedeleu — pa tudi
marljivi čebeli! Pridelek krompirja in fižola je srednji,
a boljši bode od prosa in koruze. Tako je pač raz-
vidno, da utegne biti letošnja letina srednja, ki vsaj
zmanjšala ne bode navadnega stanja našega kmetij-
stva. Kupčija se živino postaja nekoliko bolj živahna
in to nam daje novo upanje.

Iz Logatca, v dan sv. Jerneja. Od več strani
slišali smo žalostne novice, da so nalivi silne škode
napravili. Pri nas, hvala Bogu! tako hudo še ni bilo.
Res, da treska dan na dan, pa došedaj nesreče ni
nobene. Ali letino imeli bomo slabo. Silno lepo je
kazalo spomladi, in vsak se je veselil, češ, letos bo
lepa jesen. Toda žito povalili so viharji in zrnje je
ostalo le lahko in prazno. Krompir gnjuje zavoljo pre-
velike moče — in to je najhuje, ker krompir in tur-
šica sta pri nas glavni pridelek.

Goriško in Primorje. Državni in deželni po-
slanec dr. Tonkli je povabil volilee okraja ajdovskega
in bližnjih občin goriškega, komenskega in sežau-
skega okraja na shod v Rifenburg dne 25. m. m.
— V občinah: Standreža, Zavodnjah, Merni, Biljah,
v Vertobji, Šentpetru je toča napravila silno škodo.
— V Trstu so zopet pokale petarde na predvečer
cesarjevega rojstnega dne. Čudno, a vlada vendar
še zatira Slovane. Italijanom pa, ki s takim rav-
nanjem kažejo sovraštvo do Avstrije, vse pregledajo
skozi prste. — V Kanalu zbrani dekanijski duhov-
niki so na predlog prečast. gospoda dekana Vidica

Prišla je nenavadno dolga in huda zima; visok
sneg je pokrival hrib in plan; naenkrat pa spomladi
zapihja gorak jug, sneg se začne tajati, hudourniki
se zaženo iz hribov v doline, plazovi jih spremljajo
in povodenj je naraščala vedno večja.

„Oh naš ubogi, dobri puščavnik!“ vzdihovala
je Marica, „nikoli ga ne bomo več videli, kajti pla-
zovi in vodé, ki so se drville iz pogorja, potegnile
so gotovo seboj njega in njegovo kočo.“ Marica
je jokala in prosila očeta, naj hiti puščavniku na
pomoč; toda to ni bilo mogoče, ker vodé so vedno
naraščale in iz dolinice, kjer je bival puščavnik, so
se videli samo še vrhovi visokih dreves, vse drugo
je bilo pod vodó; oče Marice je bil trdno prepričan,
da so valovi vodá pokopali dobrega puščavnika. —
Toda puščavnik ni bil mrtev; hrast tik njegove kočé
ga je rešil; kljuboval je s svojo silo vsem viharjem
in n. livom in stal je ponosno, ko se je že sled iz-
gubil, kjer so stala druga drevesa.

Trije dnevi so minuli, predno se je odteklo vo-
dovje; tri dni moral je starček prebiti na hrastu in
zadovoljen je moral biti s suhim kruhom, ki ga je

v naglici vzel seboj iz kočé. Utrujen do smrti zleze
tretji dan na tla in ondi pričakuje smrti, kajti voda
mu je vzela vse, on sam pa ni mogel nikamor, tako
je oslabil v smrtni nevarnosti.

Toda namestu angelja smrti pričakal je rešil-
nega angelja. Mala Marica ni mogla strpeti več
doma, tudi ni hotla očetu verjeti, da bi bil umrl
njen prijatelj v samoti, zato je vzela v torbico vina
in kruha ter hitela po slabem, namočenem potu
proti kočici samotarjevi. — Kamor je pogledala, vse
je bilo porušeno, vse podrto, kočé ni bilo nikjer; in
v strahu je jelo trepetati deklicé blago srce, češ,
morda je pa vendar-le umrl puščavnik. — Kdo bi
torej popisal njeno veselje, ko ga zapazi živega pod
hrastom.

„Tedaj si prišlo, dete moje, ah in prineslo si
mi vina in kruha, da se okrepečam, torej mi še ne bo
treba umreti; Bog ti povrni stotero tvojo dobroto,
dobra Marica. Nista mi bila zastoj toliko pri sre-
ta-le hrast, ki me je varoval tri dni pred smrtjo v
mrzlih valovih in ti, ki si me sedaj rešila, da ne
umrjem lakote in slabosti.“

odposlali učenemu in neustrašenemu g. dr. Mahničju lepo izjavo, v kateri naznanjajo popolno priznanje neumornemu delovanju njegovemu na pisateljskem polju, ter da se strinjajo popolnoma z nazori, katere možato in neustrašeno zagovarja gledé vere, pravnosti in resnice. Umestna beseda, iz srca govorjena vsakemu odločnemu katoliku slovenskemu, ki naj stoteren odmev najde po vsem Slovenskem. — Iz

Jagoršič se je preselil tamošnji duhovni pastir čast. gospod Jožef Primšar na svojo službo v Podmelee. Dobili smo lep dopis od tam, kako da so farani spoštovali omenjenega prijaznega, skrbnega in blagega gospoda, ki je pet let deloval med njimi in kako težko jim je bilo ločiti se od njega. Molitev hvaležnih src ga bode spremljevala na vseh njegovih potih.

Cerkev in šola.

Novo papeževno pismo.

Papež Leon XIII. so razposlali po vsem katoliškem svetu prelepo pismo, v katerem spodbujajo vernike, naj se prav posebno priporočajo v sedanjih časih varstvu Marije in sv. Jožefa, ker so — pravijo — razmere sedanjega časa neugodne tako, kakor so komaj katerikrat bile. Vidimo namreč, kako pri mnogih peša vera, podlaga vseh krščanskih čednosti, kako se ohlaja ljubezen, kako mladina raste brez vere in poštenja, kako se Cerkev Kristusova napada od vseh strani z zvijačo in silo. Ker v teh hudih časih ne pomorejo več človeški pomočki treba, da nam Bog pride na pomoč, treba pa zato Boga prositi. Zato opominjajo sv. Oče, naj oktobra meseca verniki prav goreče molijo rožni venec, in naj ob enem opravljajo tudi posebno molitev na čast sv. Jožefu, katerega stavijo v vzgled vsem stanovom in starostim; bogatinom naj kaže ta prijatelj Gospodov, po katerem bogastvu je treba človeku najbolj

hrepeneti, revežem pa, kako naj vdani v voljo božjo bodo skromni in z majhnim zadovoljni; kadar se to spoznanje utrdi pri bogatih in delaveih, potem se bodo za razmere rešile popolnoma ugodno. — Dunajski list „Vaterland“ je prinesel, sklicujoč se na to papeževno pismo dogodbo, ki priča, da ne bo osramočen, kdor se zaupno obrača do sv. Jožefa: Koncem 17. stoletja živel je na Dunaji goslar Merten po imenu s hčerko Jožefo. Bili so tedaj bojni časi in Turek pred Dunajem l. 1683, torej so gosli počivale, tedaj ni bil čas veselja. A Mertenu je s tem pošel zaslužek in huda revščina se vseli v družino. Oče obupuje, a deklica ga tolaži, češ: prosimo v sili pomoči sv. Jožefa in gotovo nam bo pomagal. Oče pa nejevoljen reče deklici: „Ako imaš tako zaupanje do njega, piši mu in naznani mu našo revo, bomo videli, ako nam bo res pomagal iz stiske. Dekle res napiše pisemce, ter je z nitko naveže na vrat svojemu edinemu, a tudi ž njo lakoto trpečemu tovarišu — golobčku, ter ga

Minulo je od tedaj že nekaj let. Koča v puščavi ostala je sama, puščavnik je bogat na letih in dobrih delih zapustil solzni dom ter se preselil v srečnejšo domovino; Marica je odrasla in bila je krepka in vrla mati ter se veselila z dvema dečkoma materine sreče. Hrast so tudi posekali in les njegov so predelali v sode, ki jih je kupil oče Marice, ki je bil vinogradnik.

Eden teh sodov je bil izpraznjen in izvalili so ga iz kleti, da bi nabili nanj nove obroče. Bilo je lepo jesensko jutro. Marica je sedela na vrtiču pred hišo z dojenčkom v naročju in s starejšim dečkom, ki se je igral pri njenih nogah. Marica se je zamislila v pretekle čase in vesela svoje sreče, svojih ljubih otrok dejala: To je blagoslov, ki ga rosi na-me iz nebes blagi pokojni puščavnik. Jaz sem prejela plačila dovolj, ker sem ga rešila smrti, a hrast, kjer se je rešil pred povodnjo, moral je pasti, sode so naredili iz njegovega lesa in kmalu bo pozabljen, in vendar je puščavnik rekel meni: „Ne ti in ne hrast ne bodeta pozabljena nikdar na svetu. — Tedaj pride memo vrtiča mladenič počasnih ko-

rakov, zdelo se je, da je ves zamišljen. Bil je Rafael Sancio, skoro da najslavnejši slikar vseh časov. V svoji duši je že dolgo nosil podobo, ki bi saj primeroma bila dostojna za podobo Matere božje z detotom Jezusom; toda vtelesiti, naslikati je skoro ni mogel, manjkalo mu je vzorcev, obrazov, zato je hitel na večer ven v naravo, da si misli zopet zbere in da z večjo srečo povzame pričeto delo.

Mati sedeča z otrokoma na vrtu, ga prijazno pozdravi!

„Kam tako zamišljeni, mladi gospod, v tej samoti?“

Rafael pogleda in ko vidi pred seboj mater z otrokoma, ko vidi ženo, ki se jej iz obraza bere pobožnost, poštenost in prijaznost, ko vidi otročiča, kako se radujeta v svoji nedolžnosti, tedaj obstane ter reče sam sebi:

Sedaj imam pred seboj, kar sem toliko časa iskal. Kako rad bi bil precej ta prizor naslikal, a ni imel razen risalnega svinčnika nobene priprave seboj. Tedaj pa se je ravno večerno solnce vprlo s svojimi žarki v veliko in gladko dno vinskega soda,

spusti skozi okno s pisemcem. Sestradini golobček ni letel daleč, v sosednji ulici sede na okno velike hiše. Kmalu na to pride lepo oblečen mlad mož v sobico naših znancev, naroči hčerki veliko dela ter ji precej izroči nekaj denarjev za največje potrebe. „Golobček“, pravi, „vsedel se je s pisemcem na moje okno, vjel sem ga in spoznal iz pisma, v kaki stiski da ste, kje da stanujete, zato se mi je zdelo, da me sv. Jožef pošlje, da Vam pomorem iz zadrege. Kader delo dogotovite, prinesite je v sosednjo ulico v hišo, na kateri je od zunaj velika podoba sv. Jožefa, znamenje, da enako kakor vi, tudi mi častimo tega svetnika. Mladi mož, Hirtl po imenu, je od tedaj večkrat zahajal k goslarju, spoznaval je blage lastnosti pobožne hčerke ter se je slednjič z njo poročil; ustanovila sta pozneje s svojim premoženjem lepo društvo na čast sv. Jožefu, ki je blagodejno delovalo, a bilo ob Jožefovem času zatrto, ter je zopet sedaj oživel pod istim imenom. — Moli torej in delaj —

to je bistven obseg papeževe okrožnice — in kmalu se bodo zboljšale sedanje žalostne razmere.

Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji: Cast. gosp. Ivan Zupančič, kapelan v Spodnji Idriji, je imenovan administratorjem v Topli Rebri na Kočevskem. — Prestavljeni so čč. gg. kapelani: Mih. Trček iz Šmarija k Sv. Petru v Ljubljano; Ignacij Fertin iz Starega trga pri Poljanah v Šmarije; Anton Nemeč iz Trebnjega v Šentjurij pri Kranju; Ivan Nagodé iz Šentjerneja v Trebnje; Pavel Kramar od Sv. Trojice na Mirno. — Nastavljeni so čč. gg. novomašniki: Vincencij Vidergar v Sp. Idrijo; Jos. Pristov v Sostrem; Anton Šmid v Šentjerneji; Josip Žagar v Starem trgu pri Poljanah. — Čč. gg. Alojzij Žužek, kapelan v Sostrem, in bogoslovec Iv. Kunstelj sta vsprejeta v tovarstvo (družbo) Jezusovo. — **V lavantinski škofiji:** Č. g. A. Potočnik je dobil župnijo Razborje, č. g. F. Slavčič župnijo sv. Antona na Pohorji, č. g. Jos. pl. Pol je premeščen iz Laškega trga v Šmarije, č. g. Josip Roštohar iz Šmarija kot provizor v Zdole, č. g. Al. Vojsk od sv. Marjete k Veliki nedelji, č. g. A. Drozg od sv. Marka k M. D. na Gori. Novomašniki: č. g. Al. Šuta pride k sv. Marjeti.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Opravila

kmetovalca, sadjarja in čebelarja v posameznih mesecih.

Klimovec ali september.

Na dvoru. Okopavina se spravlja v shrambe. Lan se tare. Sadje naj se suši. Med ovce, ki naj bi meseca februarja jagnile (mlade imele) spušča naj se oven.

ki je v bližini čakal popravila. Rafael se ne premišljuje dolgo, vstopi se pred sod in nariše hitro podobo na sodovo dno. Z gospodarjevim dovoljenjem vzame od soda dno, je nese domu, ter dela na prvem obrisu z vso umetniško navdušenostjo in stalno marljivostjo toliko časa, da dovrši umetno sliko Matere božje z Detetom in z malim Janezom, ki se s križcem igra, kakor da bi hotel Gospoda že tedaj soznaniti s križem.

Tako je nastala podoba Rafaelova, katere posneme je videti skoro v vsaki krščanski hiši. — Imenuje se „Madonna della Sedia.“ Rafael Sancio iz Urbina je umrl l. 1520, torej že pred več ko 300 leti, a podoba njegova je ostala, ki bo vedno človeštvu pričala, kak umetnik da je bil slavni Rafael.

In tudi prerokba starega puščavnika se izpolnjuje, kajti les hrasta, ki ga je rešil vtopljenja in podoba žene, ki mu je bila rešilni angelj, sta združena pri tej sliki. Kdo pa bi preštel one nesrečne in žalostne, ki so klečali in klicali na pomoč pred to podobo ter so jim bile želje izpolnjene? — Samotarjev blagoslov tukaj očitno kaže svoj sad.

Na polji. Koruza in krompir naj se spravlja. Rež in pšenica naj se seje. Konec meseca začne se tudi zelje in repa voziti domu. Gnoj naj se vozi na njive.

V drevnicah in na vrtu. Trgatev sadja je dovršena, odbere naj se sadje za sušitev in za mošt. Na spijoče oko cepljenim drevesom mora se poveza odviti. Drevesnico je treba pleti in prekopavati. V vrtu naj se prazne grede gnojijo — rastlinska semena naj se sušijo.

Za ohranjenje dobrega, čvrstega glasu priporoča se zlasti pevcem, da si vsako jutro izmijejo vrat in prsa z mrzlo vodo, da se vsak dan sprehajajo in pretesno ne prepasujejo.

Protiv trtni uši, ki je na Francoskem že v 60 okrajih vinograde uničila, rabi se ondi najbolj žeplen ogljenec, katerega uporabljajo na 66.200 hektarjih. Poplavili so 26.665 hektarjev, z ameriškimi trtami pa so obsadili 166.517 hektarjev. Vsled trtne uši pridelajo veliko manj naravnega vina, zato pa naredé toliko več umetnega vina. Sodi se, da ga napravijo na leto nad 5¹/₂ milijonov hektolitrov. Najnovejši čas rabijo za narejanje in zboljševanje vina najbolj sladkor z imenom „oenoglukosa“. Ta sladkor bolj in bolj izpodriva rafinovani sladkor od vinske fabrikacije. Cibebe (suho grozdje) in „oenoglukosa“ so glavna reč. 100 kilogramov cibeb dá 3 hektolitre vina. Blizo Pariza je tovarna, ki izdelava vsako leto 270.000 hektolitrov umetnega vina.

Razne vesti.

(Ljubljanska mestna hranilnica) prične svoje delovanje, kakor pravijo, dne 1. oktobra. Blagajnik je imenovan g. Avg. Endlicher, kontrolor pa gosp. A. Trstenjak.

(Učiteljsko zborovanje) dné 2. septembra so imela razna učiteljska društva v Ljubljani. Poročilo prihodnjič.

(V knezoškofjsko deško semenišče) „Collegium Aloisianum“ vsprejet: so na novo sledeči dijaki: J. Jerše, šestošolec, iz Šmartina pri Kranji; Ivan Capuder, petošolec, iz Pugleda pri Moravčah; F. Ciuha, četrtošolec, iz Zgoruje Hrušice pri Ljubljani, in tretješolci: Luka Arh iz Kamne gorice, Ivan Debevec iz Postojne, Anton Koritnik iz Polhovega grada, Ivan Merhar iz Prigorice (fara Dolenja vas), Franc Pengov od sv. Jakoba pri Savi, Ivan Petrič iz Cerkljan, Franc Pirce iz Črnega vrha pri Idriji, Josip Tičar iz Trboj, F. Verbič iz Borovnice in Franc Žemlja iz Sela pri Breznici.

(Novo prestolno cerkev) v Serajevem posvetili bodo dné 14. sept. t. l. in naslednji dan, 15. sept., prenesli bodo v slovesnem obhodu presveti Zakrament iz sedanje katoliške cerkvice v novo veličastno gotško stolico. Izvršil bode sv. obred prevzvišeni gosp. apostoljski nuncij na Dunaji Alojzij Galimberti v prisotnosti vseh škofov Bosne in Hercegovine, pa mnogo drugih cerkvenih dostojanstvenikov naše monarhije. K slovesnemu posvečevanju bodo prišli tudi vsi gospodje dekanje iz vrhbosenske nadškofije.

(Strupena rosa) je letos izredno veliko škodovala vinogradom po Hrvatskem, Štajarskem, Kranjskem in Primorskem. Zvedenci pravijo, da se zaplojenje strupene ali „medene rose“ za drugo leto stori nemogoče, morali bi vsi vinogradniki vsaki v svojem vinogradu trsno listje pobrati ali pograbljati in sežgati.

(Današnjemu listu) je pridejan govor č. gospoda dr. Lesarja, pojasnujoč namen, pripomočke in vspehe reda Jezuitov.

(Modri župan.) V neki občini so se dogovorili možje, da bodo napravili novo zložnejšo cesto. Kmalu pride zemljemerec, ki premeri najbolj pripravno črto ter s količki zaznamuje, kje da bo šla nova cesta. V soboto pa preden odide, reče županu: Oče župan, pazite, da vam fantje nocoj količkov ne porujejo. Ko pride v ponedeljek zopet nazaj, res ni bilo več nobenega kola nikjer. Hitro gre zemljemerec k županu vprašat kako in kaj. Župan pa mu odgovori, da jih je sam pobral in spravil v občinski hram, češ tam jih fantje gotovo pusté pri miru.

(Na Ogerskem) je vsled viharja dné 24. julija smrt našlo več ljudij in živine; veliko škode je po hišah, polji in vinogradih. V mestu Mohač je veter podrl zvonik na dveh cerkvah. V mestu Nyirbator je strela zažgala cerkev, da je pogorela. Onokrat je burja razsajala po Bavarskem, Pruskem, Avstro-Ogerskem.

Listnica urednikova.

Več dopisov smo morali odložiti za prihodnji list, ker je bilo premalo prostora.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 19. septembra.

Loterijske srečke.

Trst	24. avgusta:	2,	3,	82,	6,	34.
Line	24. avgusta:	71,	16,	19,	52,	37.
Gradec	31. avgusta:	29,	17,	80,	56,	88.
Dunaj	31. avgusta:	24,	36,	42,	74,	90.
Brno	4. sept.:	48,	56,	46,	68,	55.
Praga	28. avgusta:	13,	57,	32,	4,	2.

Odda se

služba cerkvenika in organista

v Svibnem. (3-2)

P. Radeče pri Zidanem mostu.

Gosp. G. PICCOLI-ju,

lekarnarju v Ljubljani.

Vinice na Polonjskem, dné 12. jan. 1889.
Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vase esence za Zoldec.

Pohvalno omenjam, da je bila raka lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so živili esence z najboljšim vpehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda ko mi je zavžila nekoliko kapijše esence, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma odpravila — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtini postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva smu najbolje priporočuje.

Z odličnim spoštovanjem

(S) Jurij König, župnik.

Na najnovejši in najboljši način
umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega (čevljarskega) mostu,
I. nadstropje. (18)

**Zelo
koristne
in jako
praktične**

za vse stanove itd. itd. so sledeče stvari: blagajnice varne proti ognju in vlomu, kasete, gepli, mlatilnice in rezilnice krme, vinske in sadne stiskalnice, grozdni obirači, trijeri in čistilnice, ročni mlini in mlini za debelo moko, sesalke, plugi, kopirne stiskalnice, stroji za rezanje mesa in za vrtanje, stroj za ropkanje turšice in stroji za rezanje repe, dalje šivalni stroji, otročji vozovi, perilni in ovijalni stroji (patent Strakosch & Boner) itd. itd.

Te in druge predmete najboljšega izdelka ima vedno po jako nizkih tovarniških cenah v največji izberi v zalogi

Fran Detter v Ljubljani

nasproti železnemu mostu, Stari trg št. 1.

(8—5)

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

50% prihranitev goriva (jamčeno).

Izključno c. kr. privilegovane

lončene peči

z združeno zračno kurjavo

patent Lerch & Seidl,

elegantne in po ceni, kakor vse vrste peči s slepicami, od najpreprostejših do najelegantnejših, priporoča najstarša in največja

tovarna za peči in lončene izdelke
na Kranjskem

August Drelse

v Ljubljani.

(41—28)

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Deželna lekarna
Ludovika
v LJUBLJANI,

prilporeča prečast. gospodom du-
poskušena in po najboljših pred-

pri „Mariji Pomagaj“
Grečelna

Mestni trg št. 11,

hovnikom in p. n. občinstvu svoja
pisih pripravljena zdravila, kot:

Angleški čudoviti balzam, 1 stekl. 10 kr., due.
1 gold., 5 due. 4 gold.

Aromatični tobačni prašek, glavo krepčajoče
sredstvo, 1 stekl. 20 kr., due. 2 gold.

Bastlerjeve kapljice zoper kelero, obšno znano
brani proti koleri, kolerinu in koliki. Stekl. 35 kr.

Cvet zoper gušo in napeti vrat. Stekl. 20 kr.,
due. 2 gold.

Cvet zoper luskinje, najboljše sredstvo za odstra-
njenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam.
Cena z navodilom rabe 80 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem za odpravo
vsakovrstnih bolčin, bodisi akutnih ali kroničnih. Cena
steklenici 50 kr. due. 5 gold.

Dorševo ribje olje najboljše baža, katero jedino
zapisujejo zdravniki proti kašlju, škrofeljnom itd. Mala
stekl. 50 kr., velika 90 kr.

Elizabetna ustna voda, Stekl. 50 kr.

Francova zdravilna esenca, proti boleznim v že-
lodeci in na jetrih, mrzlici itd. Stekl. 10 kr., due. 1 gold,
5 due. 4 gold.

Francosko žganje s soljo ali brez soli v steklenicah
po 20, 50 kr. in 1 gold.

Greenko, tudi želodec krepčujoče vino, iz naj-
zdravilnejših gorenjskih rastlin. Steklenica, ki drži pol
litra, z navodilom rabe 80 kr.

Horstova voda za oči proti unetim očem, njih
kataralnim afekcijam. Cena stekl. 50 kr., due. 3 gl.

Kapljice za bledice, dobro sredstvo proti pomanj-
kanju krvi. Stekl. 40 kr.

Kapljice za krč, neprekosljive. 36 kr., due. 3 gl.

Kapljice zoper mrzlico. Stekl. 30 kr., due. 3 gold.

Kineška pomada pospešuje rast las. Lonček 50 kr.

Kri čistilne krogljice proti vsem boleznim, ki od
želodeca prihajajo. Cena škatlici 21 kr., zavitek s 6 škatil in
navodilom rabe 1 gl. 5 kr., 6 zavitkov 5 gl. 25 kr.

Kri čistilni čaj Köllnerjev. Majhen zavitek 75 kr.,
velik 1 gold. 30 kr. z navodilom rabe vred.

Krogljice za bledico dr. Blanda (pocukrane)
proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). Škat-
ljica velja 60 kr.

Krogljice za trakulje, gotovo sredstvo proti tra-
kulji. Cena z navodilom 2 gold.

Malaga-vino najboljše vrste za prebolele. Stekl.
1/4 litra 60 kr., 1/2 litra 1 gl. 20 kr., liter 2 gl. 20 kr.

Marijino-eejske kapljice, slavno znano in zelo
priljubljeno zdravilo proti boleznim želodeca. Steklenica
20 kr., due. 2 gold., 5 due. 7 gold. 50 kr.

Maža za gušo, lonček 35 kr.

Maža za kile, za vsakovrstne tudi zastarane 1 gl.
Obliz zoper kurja očesa, Luzerjev 60 kr., ravno
tak od mene le 40 kr.

Pagliano-sirup, pravi iz Florencije, varuj se nič-
vrednih ponaredeb, cena 1 gold.

Homeopatična lekarna.

Deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“ je, kakor znano, najprva in najstarejša homeopatična lekarna na
Kranjskem. Napravljajo se te zdravila iz posebne dobrote in čistote ter najtočnejše. Isto tako se dobé vsa zdravila
po receptih napravljena, vedno sveža in najboljše vrste. Po pošti se vsak dan dvakrat razpošilja.
Cenik pošljem, ako se naročim, gratis in franko, v katerem je še veliko več in bolj natančno popisanih zdravil.

Prosím vjudno, me p. n. občinstvu priporočati.

Z velespoštovanjem

Lud. Grečel, lekar.

Prašek za šeurke. Škatljica 30 kr.

Rudeči dunajski sok zoper kašelj. Stekl. 40 kr.

Ruska maža za ozeblino, jako dobro sredstvo.

Lonček 40 kr.

Salleilno kislá ustna voda. Stekl. 50 kr.

Salleilno kislá zobni prašek. Škatljica 30 kr.

Sirup iz planinskih zelišč proti kašlju, hripa-
vosti, pljučnim boleznim itd. napravljen iz pravih pla-
ninskih zelišč. Stekl. 50 kr., due. 5 gl.

Strup za podgane, najmočnejše sredstvo. 20 kr.

Strup za stenice. Steklenica 40 kr.

Tinktura za rast las. Steklenica 60 kr.

Tinktura za kurja očesa, bradavice in trdo kožo.
Stekl. 40 kr., 1/2 due. 2 gold.

Univerzalni jedilni prašek, izvrstno sredstvo
proti zlatej žili, slabemu želodecu, zgagi, pomanjkanju
slasti do jedij in zabasanju sploh jako priljubljen. Škat-
ljica z navodilom rabe 50 kr.

Univerzalni zdravilni obliz (flajšter) zoper vsako-
vrstne rane, vnetje oteklino itd. Škatljica 30 kr.

Ustna voda dr. Dufflos-a iz ameriških rastlin, ohr-
njuje zobe in ozdravi vsakovrstne zobne bolečine. 60 kr.

Voda za čiščenje obraza, pege, ogree, grinte in
druge nečistosti kože. Stekl. 80 kr.

Zobne kapljice. Stekl. 10 kr., due. 90 kr.

Zobni prašek po dr. Heiderjli z dodatkom sali-
cilno-kislega natrona je jako priljubljen. Škatljica 30 kr.

Železno kineško vino pokrepča želodec. Cena
butelji 1 gold. 20 kr.

Železno salo iz kitovih jeter najboljše vrste, za
krepčanje slabih otrok, katerim manjka krvi. Stekl. 60 kr.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Napravljene
so iz zelišč gorenjskih, zlasti okrog Brezj pri Mariji
Pomagaj nabranih, katere imajo lastnost vsakovrstne želo-
dečne bolezni ozdraviti. Stekl. 30 kr., due. 3 gold.

Medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna
olja, parfumi, itd. vedno v zalogi.

Živinska zdravila.

Homeopatične kaplice za prašiče zoper vse pra-
šičje bolezni. Stekl. 30 kr.

Prašek za prašiče po poskušnjah potrjen proti pere-
čemu ognju, vraničnemu in pljučnemu prisadu, pomanj-
kanju slasti do jedij, driski, kataru, itd. Zavitek 30 kr.

Konjski cvet za utiranje udov, trzanje, oteklino,
spahnenje šipe na kolenu. Stekl. 1 gl. Liter 2 gold.

Poskušeni konjski prašek. Zoper vsakovrstne
konjske bolezni. Ako se konju vedno po malo daje tega
praška, obvaruje se ga šestokrat nalezljivim boleznim.
Zavitek 50 kr.

Poskušeni mlečni in goveji prašek. Ta prašek
je skušeno čistilo krvi ter izganja vse bolezenske snovi
iz života. Zavitek 50 kr.

Pasje krogljice proti pasjim boleznim. Škat. 50 kr.